

PACO RAMONELL

Antoni Tudurí

Secció de
Genealogia de
l'Ateneu de Maó

Dedicada al senyor Paco Ramonell (Francesc Seguí i Coll), fundador de l'escoltisme a Menorca, fotògraf i home de bé.

El dia 26 de febrer de 1960, data absolutament exacta, un servidor de vostès, en nom dels altres estudiants del cinquè curs de batxillerat va intentar pactar amb el catedràtic de Matemàtica Jaume Mir Seguí una treva docent per tal de poder anar als funerals i enterrament de Sr. Paco Ramonell, que havia mort a es Castell a l'edat de 95 anys. La postura d'en Miroto, tal com el coneixiem els estudiants, va ser totalment negativa i intransigent, quedant la meua proposta com a fum de formatjada, és a dir, en no res. La classe va seguir el seu curs i el pobre Sr. Paco va ser acomiadat i enterrat sense la nostra presència.

Si qualcú més jove no sap qui era aquest personatge, li convindrà seguir llegint aquestes retxes.

Fent enrere en el temps, recordaré que al vell Institut del pla del Monestir, just acabades les primeres escales, hi havia un gran finestral amb un rellotge de paret al fons i a la part de la dreta una petita campana (per cert, que se n'haurà fet d'ella?) que anunciava l'hora de començar i acabar les classes. Devers els anys 50, apart del conserge Sr. Antònio, Moragues, algunes vegades qui

tocava aquesta campana era un senyor de molt avançada edat i que, un cop a l'any, ens feia seure a les escales que hi havia al primer replà del pati on hi havia un pou (o cisterna) i els «excusats» i allà feia una foto de grup de cada curs.

Aquest personatge vivia al carrer Stuart des Castell amb una germana fadrina i entre els estudiants corria la veu de què havia estat un dels fundadors del moviment escolta de Menorca cap allà l'any 1912, dada que s'ha pogut comprovar consultant la «Revista de Menorca», on consta que actuava com a professor de gimnàstica ja l'any 1912. D'acord amb les informacions rebudes

de Marga Bennassar Félix, figurava com a professor auxiliar de la càtedra de gimnàstica. A l'arxiu de l'Institut Joan Ramis i Ramis, consten les següents dades:

«Se halla en posesión de la Medalla de Honor concedida por la Junta Central de Extensión universitaria, por la persistente labor en pro de dicha institución como profesor de Gimnasia, según comunicación expedida por el Sr. Presidente de la misma, con fecha 11 noviembre de 1909.

Instructor especial de Gimnasia de la Tropa de esta ciudad de los «Exploradores de España», desde el año 1912 al 1917 inclusives.

Y en marzo de 1925 fue confirmado en dicho cargo por el Consejo Nacional, continuando en la actualidad en el desempeño del mismo, según comunicación expedida por el Sr. Presidente del Consejo de Alto Patronato de Mahón, con fecha 17 de agosto de 1926».

Com a detalls familiars, cal destacar que son pare era mestre d'escola i un conco seu sembla que va ser director del diari «El Bien Público». Una altra curiositat és que el sobrenom *Ramonell* correspon al primer llinatge de la seva besàvia paterna, Catalina Ramonell Benjam. Aquest llinatge Ramonell prové de Ciutadella i l'antecedent més antic que hem trobat és Francesc Ramonell, casat en data 12/01/1603 amb Antònia Triay a Ciutadella, sent, probablement, d'origen mallorquí.

Vull aprofitar l'avinentesa per mencionar que el moviment escolta menorquí (conegut com a «Exploradores de

España» en castellà i com «els boys» en la llengua plana) va patir diverses peripècies, especialment a partir de l'any 1939, per raons òbvies, i recordar que la primera reinstauració va ser l'any 1953, quan un grup d'estudiants de l'Institut instruits per un alferes de milícies universitàries, van fer la promesa escolta a Maó. I és bo recordar els noms d'aquests estudiants: per ordre alfabètic eren, si no vaig errat, Fernando Alejandro Roig, Álvaro Cardona Bendito, Santiago MasPOCH Rita, Tomàs Vidal Bendito, Josep Miquel Vidal Hernández (*el gafas*) i Josep Vives Campomar. Hereus efimers d'aquest sextet van ser un grup de 4 cadells, entre els quals es compta qui escriu aquesta miscel·lània.

A l'època moderna es va posar el nom «Paco Ramonell» a l'agrupació creada a Maó l'any 1992, però vull ressaltar que la recerca de dades d'aquest personatge ha resultat molt laboriosa. La foto que il·lustra aquesta plana és feta per un destacat fotògraf, Toni Vidal, devers l'any 1955, quan Paco Ramonell ja tenia 90 anys fets, atès que havia nascut a Maó el dia 15/12/1864, morint, com ja s'ha dit a Castell en data 26/02/1960.

Acabant, com sempre, els membres de la secció genealògica tenim un munt lligams de sang, que no citarem, però avui caldrà destacar que, almanco tres dels escoltes dels anys 50 tenen les següents relacions: Fernando Alejandro Roig: 2 lligams directes amb 17 bots mínims; Alvaro Cardona Bendito, 6 lligams i 16 bots i Tomàs Vidal Bendito, 2 lligams amb 15 bots mínims.

Don Jaume Mir Seguí (*Miroto*; 2 lligams i 21 bots) va impedir, amb un criteri just, la nostra assistència al funeral, però no ha pogut obstaculitzar el nostre record.